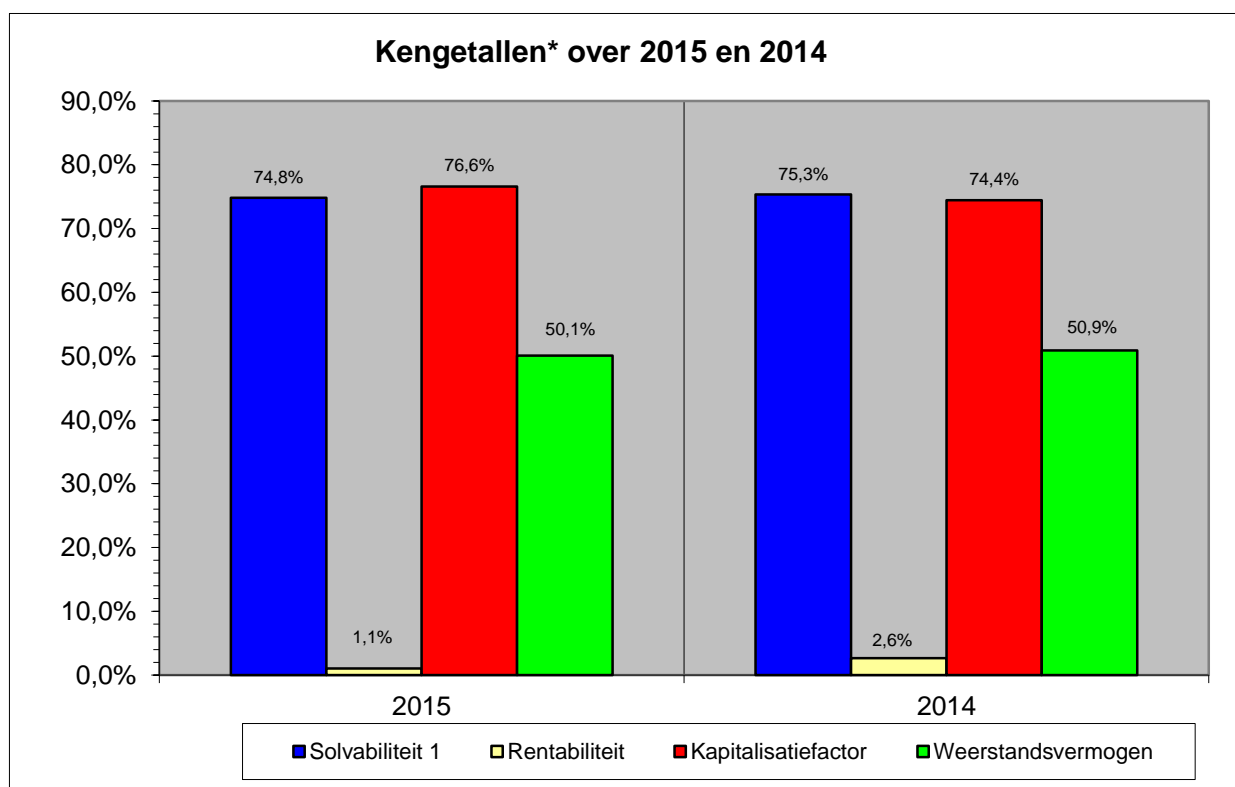

KENGETALLEN EN FINANCIËLE ANALYSE

KENGETALLEN

Met betrekking tot de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit, kapitalisatiefactor en het weerstandsvermogen vermelden wij onderstaand de kengetallen:

	2015	2014	Indicatoren risicoanalyse onderwijsinspectie
Solvabiliteit	74,8%	75,3%	kleiner dan 30%
Liquiditeit	5,5	5,3	kleiner dan 1
Rentabiliteit	1,1%	2,6%	laatste 3 jaar negatief
Kapitalisatiefactor	76,6%	74,4%	bovengrens 35 - 60 %
Weerstandsvermogen	50,1%	50,9%	

*) exclusief het kengetal Liquiditeit, aangezien dit geen percentage betreft is dit kengetal in deze grafiek niet opgenomen.

Hieronder vindt u een omschrijving van de kengetallen inclusief berekening.

Solvabiliteit:

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw.

De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie: Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen.

	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
	€	€
<i>Eigen vermogen</i>	11.012.896	10.817.858
<i>Totaal vermogen</i>	14.714.779	14.360.273

Kengetal 2015:	74,8%
Kengetal 2014:	75,3%

Hieruit kan worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van de stichting goed is. De stichting is duidelijk in staat om aan haar verplichtingen op langere termijn te kunnen voldoen.

De onderwijsinspectie hanteert een ondergrens van 30 %.

Liquiditeit:

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

	<u>31-12-2015</u>		<u>31-12-2014</u>	
	€	€	€	€
- <i>Liquide middelen</i>	8.307.168		7.969.268	
- <i>Vorderingen</i>	1.127.480		1.153.023	
- <i>Voorraden</i>	-		-	
<i>Vlottende activa</i>		9.434.648		9.122.291
<i>Kortlopende schulden</i>		1.716.149		1.720.483

Kengetal 2015:	5,5
Kengetal 2014:	5,3

De liquiditeitsratio geeft aan dat 5,5 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen aan crediteuren, nog te betalen posten en de overlopende passiva. De stichting heeft op 31 december 2015 de beschikking over € 8.307.168 aan liquide middelen en heeft daarnaast € 1.127.480 openstaan aan nog te ontvangen bedragen.

Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 1.716.149.

De liquiditeitspositie van de stichting is hierdoor goed te noemen.

In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

De onderwijsinspectie hanteert thans een ondergrens van 1.

Rentabiliteit:

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

	31-12-2015		31-12-2014	
	€	€	€	€
Resultaat		195.038		492.116
- Totaal baten	18.300.690		18.352.118	
- Financiële baten, bestaande uit posten 5.1 en 5.4	173.975		275.880	
Som Totaal baten incl. Financiële baten		18.474.665		18.627.998

Kengetal 2015:	1,1%
Kengetal 2014:	2,6%

De rentabiliteit geeft aan hoeveel procent van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat. De stichting heeft van de totale opbrengsten, te weten € 18.474.665, een resultaat behaald van € 195.038.

Dit houdt in dat 1,1% van de baten wordt omgezet in het uiteindelijke resultaat, ofwel van elke euro die wordt ontvangen, wordt € 0,01 behouden en wordt € 0,99 besteed.

De onderwijsinspectie hanteert thans een ondergrens van break-even (0,0%) voor de laatste 3 jaren.

Kapitalisatiefactor:

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is, dit om te signaleren of onderwijsorganisaties misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

Definitie: De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

	31-12-2015		31-12-2014	
	€	€	€	€
- Balans totaal	14.714.779		14.360.273	
- Materiële vaste activa gebouwen en terreinen	562.567		495.287	
Verschil Balans totaal en MVA geb. en terr.		14.152.212		13.864.986
Som totale baten incl. financiële baten		18.474.665		18.627.998

Kengetal 2015:	76,6%
Kengetal 2014:	74,4%

De onderwijsinspectie hanteert een bovengrens van 35 - 60 % (35 % is de bovengrens voor grote besturen, 60 % voor kleine besturen)

Weerstandsvermogen:

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorzien tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

Definitie : Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa, uitgedrukt in een percentage van de rijksbijdrage OCW.

	31-12-2015		31-12-2014	
	€	€	€	€
- Eigen vermogen	11.012.896		10.817.858	
- Materiële vaste activa	<u>2.475.630</u>		<u>2.488.075</u>	
Verschil Eigen vermogen en MVA		8.537.266		8.329.783
Rijksbijdrage OCW		17.039.427		16.380.317

Kengetal 2015:	50,1%
Kengetal 2014:	50,9%

In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

FINANCIEEL BELEID

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2015. De balans is een momentopname van de vermogensstructuur van een organisatie. Hierin vindt u een overzicht van de financiële situatie op 31 december 2015 in vergelijking tot de situatie van een jaar daarvoor. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2015	31-12-2014	Passiva	31-12-2015	31-12-2014
Materiële vaste activa	2.475.630	2.488.075	Eigen vermogen	11.012.896	10.817.858
Financiële vaste activa	2.804.501	2.749.907	Voorzieningen	1.731.902	1.543.341
Vorderingen	1.127.480	1.153.023	Langlopende schulden	253.832	278.591
Liquide middelen	8.307.168	7.969.268	Kortlopende schulden	1.716.149	1.720.483
Totaal activa	14.714.779	14.360.273	Totaal passiva	14.714.779	14.360.273

Toelichting op de balans:

Activa:

- Materiële vaste activa

In 2015 is er voor € 459.885 geïnvesteerd dit betreft:

Verbouwingen	€ 66.078
Installaties	€ 51.255
Inventarissen	€ 108.946
ICT	€ 162.108
Leermiddelen	€ 70.923
Overig	€ 575
Totaal	€ 459.885

De investeringen vloeien voort uit het vastgestelde (meerjaren) investeringsbeleid, er is € 154.606 minder geïnvesteerd dan begroot.

De boekwaarde van de desinvesteringen bedroeg € 10.530 en de afschrijvingen € 461.800.

De totale boekwaarde is € 12.445 afgenomen.

- Financiële vaste activa

In 2015 zijn Obligaties gekocht voor € 99.800 en verkocht voor € 103.350. Er zijn aandelen gekocht voor € 74.708.

Per saldo zijn de gerealiseerde koersresultaten € 1.590 negatief en de ongerealiseerde € 18.724 negatief.

De boekwaarde ultimo 2015 is gestegen tot € 2.800.751, verder is er een waarborgsom betaald ad € 3.750.

- Vorderingen

De vorderingen zijn licht gedaald tot € 1.127.480, de grootste post betreft de vordering op OCW ad € 796.867.

- Liquide middelen

De liquide middelen zijn in 2015 toegenomen met € 337.900.

Het kasstroomoverzicht geeft een uitgebreide analyse van de mutaties die leiden tot deze toename.

Passiva:

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het positieve resultaat ad € 195.038 is toegevoegd aan het eigen vermogen.

Doordat de publieke bestemmingsreserve inzake de nulmeting en de private bestemmingsreserves zijn afgenomen met totaal € 63.738 bedraagt de toename van de Algemene reserve (publiek) € 258.776.

Dit is inclusief de vrijval van € 25.000 vrijval Algemene reserve (publiek) Gemeente.

Bestemmingsreserve publiek

De bestemmingsreserve nulmeting is ontstaan bij de invoering van de lumpsumbekostiging.

De op dat moment aanwezige materiële vaste activa is tegen boekwaarde opgenomen in de administratie.

Hier is de bestemmingsreserve nulmeting tegenover geplaatst. De bestemmingsreserve is bedoeld ter dekking van de afschrijvingslasten van de betreffende materiële vaste lasten en heeft daarmee een eindig karakter. De betreffende afschrijvingslasten bedroegen in 2015 € 50.882. Dit bedrag is ten laste van de bestemmingsreserve gebracht. De reserve nulmeting bedraagt per 31 december 2015 nog € 204.898.

Bestemmingsreserve privaat

In 2015 is € 11.605 onttrokken aan het private deel van de algemene reserve, waardoor deze reserve eind 2015 € 2.400.542 bedraagt.

De bestemmingsreserve schoolbankrekeningen is in 2014 ontstaan door de vrijval van de "derden gelden", het betreft met name vooruitontvangen gelden van derden, waarvan de daarwerkelijke besteding in het volgende jaar / de volgende jaren ligt.

De afname van deze reserve bedraagt in 2015 € 1.251, waardoor deze reserve eind 2015 € 308.941 bedraagt.

- Voorzieningen

Jubileum: De stichting beschikt over een personele voorziening voor jubilea. Deze voorziening is bedoeld om de lasten van een 25- of 40-jarig ambtsjubileum te dekken. In 2015 is € 19.501 onttrokken voor gevierde jubilea. In 2015 heeft een dotatie van € 71.153 plaatsgevonden.

Duurzame inzetbaarheid: Met ingang van 2015 mogen medewerkers sparen voor duurzame inzetbaarheid. De dotatie bedraagt in 2015 € 10.083.

Onderhoud: De voorziening onderhoud is bedoeld ter egalisatie van de lasten van groot onderhoud.

In 2015 is € 139.640 voor planmatig onderhoud aan de voorziening onderhoud onttrokken.

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan is een bedrag van € 173.061 gedoteerd aan de voorziening.

Tevens is een bedrag gedoteerd ad € 93.305 wat van gemeenten ontvangen is voor de overdracht van de verantwoording voor het buitenonderhoud van de scholen.

In totaal bedraagt de voorzieningen per 31 december 2015 € 1.437.349.

- Langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen investeringssubsidies voor ondermeer eerste inrichting en leermiddelen. In 2015 is € 15.365 ontvangen en werd € 40.124 besteed.

De langlopende schuld is gedaald tot € 253.832.

- Kortlopende schulden

De belangrijkste kortlopende schulden zijn de salarisgebonden schulden, zoals af te dragen loonheffing, pensioenpremies en het nog te betalen vakantiegeld. Deze schulden worden eind januari, respectievelijk eind mei voldaan.

In totaal zijn de kortlopende schulden met € 4.334 afgenomen tot € 1.716.149.

Analyse resultaat

De begroting van 2015 liet een negatief resultaat zien van € 244.143. Uiteindelijk resulteert een positief resultaat boekjaar 2015 van € 195.038: een verschil van € 439.181 met de begroting. Het positief resultaat over het boekjaar 2014 bedroeg € 492.116. In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan en een specificatie van de belangrijkste verschillen.

Analyse realisatie 2015 versus realisatie 2014 en realisatie 2015 versus begroting 2015

Onderstaand een vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van gerealiseerde en begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2015 en gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2014:

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Vershil	Realisatie 2014	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	17.039.427	16.532.321	507.106	16.380.317	659.110
Overige overheidsbijdragen	377.651	204.578	173.073	237.852	139.799
Overige baten	883.612	326.596	557.016	1.733.949	-850.337
Totaal baten	18.300.690	17.063.495	1.237.195	18.352.118	-51.428
Lasten					
Personele lasten	15.236.622	15.075.707	-160.915	15.072.198	-164.424
Afschrijvingen	461.800	482.584	20.784	462.109	309
Huisvestingslasten	1.120.824	938.989	-181.835	954.532	-166.292
Overige instellingslasten	1.457.730	1.097.608	-360.122	1.644.660	186.930
Totaal lasten	18.276.976	17.594.888	-682.088	18.133.499	-143.477
Saldo baten en lasten	23.714	-531.393	555.107	218.619	-194.905
Financiële baten en lasten	171.324	287.250	-115.926	273.497	-102.173
Nettoresultaat	195.038	-244.143	439.181	492.116	-297.078

Toelichting op de staat van baten en lasten:

Realisatie vs Begroting en Realisatie vs 2014

Baten

Rijksbijdragen OC en W

De hogere Rijksbijdrage OC en W ad € 507.106 wordt veroorzaakt door hogere bekostigingsvergoedingen. In de begroting was daarvoor een inschatting gemaakt ad € 100 per leerling zijnde € 226.300, dit is ruim overtroffen.

Ook zijn de SWV ondersteuningsgelden € 126.337 hoger dan begroot.

Ten opzichte van vorig jaar betreft het ook de hogere bekostigingsvergoedingen.

Overige Overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn € 173.073 hoger, de belangrijkste post ad € 93.305 betreft vergoedingen van de gemeente i.v.m. de overdracht van de verantwoording voor het buitenonderhoud. Deze post is toegevoegd aan de Voorziening onderhoud.

T.o.v. vorig jaar is ook de vergoeding voor overdracht buitenonderhoud de grootste veroorzaker van de toename.

Overige Baten

De Overige Baten zijn € 557.016 hoger dan begroot.

Het grootste gedeelte van de afwijking betreft de verwerking van de ontvangsten op de derdengelden ad € 531.511 (de lasten zijn verantwoord onder Overige lasten).

T.o.v. 2014 betreft het enerzijds de inhaalslag m.b.t. de derdengelden ad € 373.379 en de post vergoeding loonkosten SVW ad € 442.264.

Lasten

Personele lasten

De personele lasten zijn totaal € 160.915 hoger dan begroot.

Hogere personeelskosten zijn met name: nascholing ad € 37.341 ; de dotatie aan de jubileumvoorziening ad € 71.153; overig personeel gerelateerde kosten € 86.278.

Het zijn ook de overige lasten die de grootste veroorzaker zijn van de € 268.167 hogere overige personele lasten t.o.v. 2014.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn € 20.784 lager dan begroot.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 181.835 hoger dan begroot.

Dit betreft met name hogere huurlasten ad € 72.620 (m.n. extra lasten van de Noordhoek) en dotatie voorziening onderhoud ad € 93.305.

Ten opzichte van 2014 zijn de lasten met € 166.292 gestegen.

De oorzaken zijn dezelfde als t.o.v. de begroting.

Overige lasten

De Overige lasten zijn € 360.122 hoger dan begroot.

De belangrijkste veroorzaker van de hogere lasten is de verwerking van de derdengelden ad € 532.762.

Een post die lager uitkomt zijn de reproductiekosten ad € 50.387.

T.o.v. vorig jaar zijn de overige lasten € 186.390 lager. Naast een lager mutatie van de derdengelden ad € 61.936 betreft het met name lagere reproductiekosten ad € 113.510.

Financiële baten en lasten

De financiële baten zijn € 115.926 lager door de fors gedaalde rente en een laag rendement van de beleggingen.

T.o.v. 2014 zijn de financiële baten en lasten met € 102.173 afgenomen.

Resultaat scholen

11 scholen hebben een positief financieel resultaat behaald, bij drie scholen was het saldo negatief. Dit betreft De Noordhoek door extra kosten i.v.m. sterke groei, Beatrix de Burcht met overigens een veel lager tekort dan de begroting en de Wegwijzer met een klein tekort maar dat valt weg tegen het ruimere overschot van de Hoeksteen.

De Citadel heeft een klein tekort gerealiseerd over 2015.

Het Bestuursbureau komt negatief uit met name door tegenvallende financiële resultaten.

In het najaar van 2015 is op een aantal scholen extra formatie beschikbaar gesteld i.v.m. specifieke knelpunten in groepen.

Splitsing groep 3/4 Open Poort; Splitsing groep 5/6 Kompas en vorming van een kleutergroep op Beatrix de Burcht.

Investerings en financieringsbeleid

Vanwege de gunstige liquiditeit worden de investeringen uit eigen middelen voldaan. Indien in enig jaar of maand een te groot beslag op de liquiditeit plaatsvindt dan zal bij het verrichten van nieuwe investeringen een spreiding worden aangebracht. De investeringen worden bewaakt op basis van de liquiditeitsbegroting en zijn afgestemd vanuit een in de meerjarenbegroting opgenomen financieel perspectief.

JAAARREKENING

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva (met uitzondering van het groepsvermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderinggrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Consolidatie

Met ingang van 2012 neemt het bestuur van LOGOS zitting in Stichting KOPSZ (Stichting voor Protestants Christelijke Kinderopvang & Peuterspeelzalen). Het bestuur van deze stichting is gelieerd met LOGOS, Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs. Tevens deelt de onderhavige stichting met genoemde Stichting het toezichthoudend orgaan (RvT).

De cijfers van de peuterspeelzaal worden niet meegeconsolideerd.

De reden is gelegen in het geringe belang.

RJ660.506 vermeld hierover: "In de geconsolideerde jaarrekening behoeven geen gegevens te worden opgenomen van groepsmaatschappijen van wie de gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is voor het geheel".

Het belang van de peuterspeelzaal van zowel het balanstotaal en als onderdeel van het Eigen Vermogen is beduidend kleiner dan 5%.

Gezamenlijk is dit van te verwaarlozen betekenis.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie		afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Gebouwen	Permanent	480	2,5	500
	Semi-permanent	240	5	500
	Noodlokalen	120	10	500
	De Noordhoek	72	16,67	500
Verbouwingen	Klim-Op	72	16,67	500
	Koningin Wilhelminascl	240	5	500
	Bestuursbureau	480	2,5	500
Installaties	Verwarming	180	6,67	500
	Alarm	120	10	500
	Liften	180	6,67	500
Terreinen	Grond	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Kantoormeubilair/ inventaris	Bureaus	240	5	500
	Stoelen	240	5	500
	Kasten	240	5	500
Schoolmeubilair/ inventaris	Docentensets	240	5	500
	Leerlingensets	240	5	500
	Schoolborden	240	5	500
	Garderobe	240	5	500
	Speelzaalinrichting	240	5	500
	Kunstgras	96	12,5	500
Huishoudelijke apparatuur	Schoonmaakapparatuur	60	20	500
	Keukeninrichtingen	240	5	500
Onderwijskundige apparatuur/machines	Kopieerapparatuur	60	20	500
	Audio-/videoinstallatie	60	20	500
	Beamers t/m 2013	60	20	500
	Beamers v.a. 2014	36	33,3	500
	Projectiemiddelen	60	20	500
ICT	Servers	48	25	500
	Netwerk	120	10	500
	Computers	36	33,3	500
	Printers	48	25	500
	Telefooncentrales	120	10	500
	Smartboards t/m 2013	48	25	500
	Smartboards v.a. 2014	96	12,5	500

Categorie		afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Leermiddelen	Methode A, B, C etc.	120	10	500
	Spel- en sportmateriaal	120	10	500
Vervoermiddelen	Auto's	48	25	500

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Financiële vaste activa

Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden de onder financiële vaste activa opgenomen effecten die:

- geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille; en
  - niet tot einde looptijd worden aangehouden;
- gewaardeerd tegen reële waarde.

Effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verwerkt.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na de eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via de staat van baten en lasten worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verwerkt.

Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve(s) en bestemmingsreserve(s) en/of -fonds(en). Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Beperkingen	EUR
- Reserve nulmeting	Ter dekking van de afschrijving nulmeting		204.898
- Bestuursreserve privaat			2.400.542
- Reserve schoolbankrekeningen	Voor de ontvangst en besteding van o.a. diverse ouderbijdragen		308.941

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Pensioenvoorziening

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft een aantal pensioenregelingen. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag (eindloon, middelloon e.d.)
- afspraken over indexatie
- beschrijving belangrijkste kenmerken van de uitvoeringsovereenkomst
- wijze waarop pensioenregelingen zijn ondergebracht bij de pensioenuitvoerder (opf, bpf, verzekeraar)
- dekkingsgraad van de pensioenuitvoerder.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden ouder dan 57 jaar waarbij een opnameplan is overeengekomen voor een looptijd van maximaal 5 jaar. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de opnamekans.

Voorziening Onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Onder deze post valt onder meer vooruitontvangen investeringssubsidies. Deze subsidies moeten zichtbaar in mindering gebracht worden op de materiële vaste activa of als schuld gepresenteerd worden onder vooruitontvangen investeringssubsidies.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Per school worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/ zijn bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Dividenden

Dividenden te ontvangen van niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen en effecten, worden verantwoord zodra de stichting het recht hierop heeft verkregen.

Waardeveranderingen financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde

Waardeveranderingen van de volgende financiële instrumenten worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten:

- Financiële activa en verplichtingen die onderdeel zijn van de handelsportefeuille;
- Afgeleide financiële instrumenten (derivaten) met een beursgenoteerde onderliggende waarde;
- Gekochte leningen, obligaties (tenzij aangehouden tot einde looptijd) en aangehouden eigen-vermogensinstrumenten die beursgenoteerd zijn.

Waardeverminderingen van financiële instrumenten die op reële waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de staat van baten en lasten. Voor gerealiseerde waardevermeerderingen van financiële instrumenten die op reële waarde worden gewaardeerd met verwerking van de waardevermeerderingen rechtstreeks in het eigen vermogen, dient het cumulatieve resultaat dat voorheen in het eigen vermogen was opgenomen, te worden verwerkt in de staat van baten en lasten op het moment dat de desbetreffende effecten niet langer in de balans worden verwerkt.

Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijn voor Onderwijsinstellingen een segmentatie van de staat van baten en lasten gemaakt in de volgende segmenten: PO, VO

BALANS PER 31 DECEMBER 2015, VERGELIJKENDE CIJFERS PER 31 DECEMBER 2014

(na verwerking resultaatbestemming)

1	Activa	31-12-2015		31-12-2014	
		€	€	€	€
	VASTE ACTIVA				
1.2	Materiële vaste activa				
1.2.1	Gebouwen en terreinen	562.567		495.287	
1.2.2	Inventaris en apparatuur	1.398.648		1.437.393	
1.2.3.1	Leermiddelen	479.190		511.398	
1.2.3.2	Overige materiële vaste activa	35.225		43.997	
			2.475.630		2.488.075
1.3	Financiële vaste activa				
1.3.6	Overige effecten	2.800.751		2.749.907	
1.3.7	Overige vorderingen	3.750		-	
			2.804.501		2.749.907
	TOTAAL VASTE ACTIVA		5.280.131		5.237.982
	VLOTTENDE ACTIVA				
1.5	Vorderingen				
1.5.1	Debiteuren	7.053		2.889	
1.5.2	OCW	796.867		830.072	
1.5.7	Overige vorderingen	60.256		60.367	
1.5.8	Overlopende activa	263.304		259.695	
			1.127.480		1.153.023
1.7	Liquide middelen		8.307.168		7.969.268
	TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		9.434.648		9.122.291
	TOTAAL ACTIVA		14.714.779		14.360.273

2	Passiva	<u>31-12-2015</u>		<u>31-12-2014</u>	
		€	€	€	€
	VERMOGEN				
2.1	Eigen vermogen				
2.1.1	Algemene reserve	8.098.515		7.839.739	
2.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	204.898		255.780	
2.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	<u>2.709.483</u>		<u>2.722.339</u>	
			11.012.896		10.817.858
2.2	Voorzieningen				
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	294.553		232.818	
2.2.3	Overige voorzieningen	<u>1.437.349</u>		<u>1.310.523</u>	
			1.731.902		1.543.341
2.3	Langlopende schulden				
2.3.5.2	Vooruitontvangen investeringssubsidies	<u>253.832</u>		<u>278.591</u>	
			253.832		278.591
2.4	Kortlopende schulden				
2.4.3	Crediteuren	144.098		153.066	
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	724.830		636.993	
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	159.640		189.057	
2.4.9	Overige kortlopende schulden	10.577		17.457	
2.4.10	Overlopende passiva	<u>677.004</u>		<u>723.910</u>	
			1.716.149		1.720.483
	TOTAAL PASSIVA		<u><u>14.714.779</u></u>		<u><u>14.360.273</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2015, VERGELIJKENDE CIJFERS 2014

	2015		Begroot 2015		2014	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	17.039.427		16.532.321		16.380.317	
3.2 Overige overheids-bijdragen en -subsidies	377.651		204.578		237.852	
3.5 Overige baten	<u>883.612</u>		<u>326.596</u>		<u>1.733.949</u>	
Totaal baten		18.300.690		17.063.495		18.352.118
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	15.236.622		15.075.707		15.072.198	
4.2 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	461.800		482.584		462.109	
4.3 Huisvestingslasten	1.120.824		938.989		954.532	
4.4 Overige lasten	<u>1.457.730</u>		<u>1.097.608</u>		<u>1.644.660</u>	
Totaal lasten		18.276.976		17.594.888		18.133.499
Saldo baten en lasten *		<u>23.714</u>		<u>-531.393</u>		<u>218.619</u>
5 Financiële baten en lasten		171.324		287.250		273.497
Nettoresultaat *		<u><u>195.038</u></u>		<u><u>-244.143</u></u>		<u><u>492.116</u></u>

*(-/- is negatief)

KASSTROOMOVERZICHT 2015, VERGELIJKENDE CIJFERS 2014

	<u>2015</u>		<u>2014</u>	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		23.714		218.618
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	461.800		462.109	
- Mutaties voorzieningen	188.561		36.912	
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen	25.543		-38.816	
- Kortlopende schulden	-4.334		-337.474	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>671.570</u>		<u>122.731</u>
Ontvangen interest	173.975		275.880	
Betaalde interest	-2.651		-2.383	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>866.608</u>		<u>614.846</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-459.885		-530.068	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	10.530		-33.331	
Overige investeringen in financiële vaste activa	-54.594		-142.342	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>-503.949</u>		<u>-705.741</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	15.365		10.383	
Aflossing langlopende schulden	-40.124		-39.578	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>-24.759</u>		<u>-29.195</u>
Mutatie liquide middelen		<u><u>337.900</u></u>		<u><u>-120.090</u></u>
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
	<u>2015</u>		<u>2014</u>	
	€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1	7.969.268		8.089.358	
Mutatie boekjaar liquide middelen	337.900		-120.090	
Stand liquide middelen per 31-12		<u><u>8.307.168</u></u>		<u><u>7.969.268</u></u>

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1 Activa

1.2 Materiële vaste activa

Schoolgebouwen

De door de stichting beheerde schoolgebouwen zijn juridisch wel, doch economisch geen eigendom van de stichting.

Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet meer conform de bestemming worden gebruikt, om niet te worden overgedragen aan de Gemeente.

	Aanschaf- prijs	Afschrij- vingen	Boek- waarde	Investe- ringen	Boekwaarde desinves- teringen	Afschrij- vingen	Aanschaf- prijs	Afschrij- vingen	Boek- waarde	
	1-1-2015	1-1-2015	1-1-2015	2015	2015	2015	31-12-2015	31-12-2015	31-12-2015	
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	
1.2.1.1	Gebouwen	1.172.349	713.590	458.759	117.332	-	49.015	1.289.682	762.605	527.077
1.2.1.2	Terreinen	41.100	4.572	36.528	-	-	1.038	41.100	5.610	35.490
1.2.2.1	Inventaris en apparatuur	5.366.761	3.929.368	1.437.393	271.055	5.742	304.058	5.629.385	4.230.736	1.398.648
1.2.3.1	Leermiddelen	2.125.002	1.613.604	511.398	70.923	4.788	98.343	2.187.349	1.708.159	479.190
1.2.3.2	Ov. materiële vaste activa	140.714	96.717	43.997	575	-	9.346	141.289	106.063	35.225
	Totaal materiële vaste activa	8.845.926	6.357.851	2.488.075	459.885	10.530	461.800	9.288.805	6.813.173	2.475.630

1.3 Financiële vaste activa

	Boek- waarde	Investe- ringen	Desinves- teringen	Ongereali- seerd koers- resultaat	Gereali- seerd koers- resultaat	Boek- waarde	
1.3.6	1-1-2015	2015	2015	2015	2015	31-12-2015	
	€	€	€	€	€	€	
1.3.6	Overige effecten						
1.3.6.1	Obligaties	1.978.633	99.800	103.350	-55.205	-1.590	1.918.288
1.3.6.2	Aandelen	771.274	74.708	-	36.481	-	882.463
	Totaal overige effecten	2.749.907	174.508	103.350	-18.724	-1.590	2.800.751
	Boek- waarde	Verstreckte leningen	Aflossingen	Ongereali- seerd koers- resultaat	Gereali- seerd koers- resultaat	Boek- waarde	
1.3.7	1-1-2015	2015	2015	2015	2015	31-12-2015	
	€	€	€	€	€	€	
1.3.7	Overige vorderingen						
1.3.7.3	Waarborgsommen	-	3.750	-	-	3.750	
	Totaal overige vorderingen	-	3.750	-	-	3.750	
	Boek- waarde	Verstreckte leningen en investeringen	Aflossingen en desin- vesteringen	Ongereali- seerd koers- resultaat	Gereali- seerd koers- resultaat	Boek- waarde	
	1-1-2015	2015	2015	2015	2015	31-12-2015	
	€	€	€	€	€	€	
	Totaal financiële vaste activa	2.749.907	178.258	103.350	-18.724	-1.590	2.804.501

Viottende activa

1.5 Vorderingen

1.5.1 Debiteuren	<u>31-12-2015</u>		<u>31-12-2014</u>	
	€	€	€	€
1.5.1 Debiteuren	7.053		2.889	
Totaal debiteuren		<u>7.053</u>		<u>2.889</u>

1.5.2 OCW	<u>31-12-2015</u>		<u>31-12-2014</u>	
	€	€	€	€
1.5.2.1 Personeel	796.867		834.934	
1.5.2.2 Uitkeringen ziekte/WIA	-		-4.862	
Totaal OCW		<u>796.867</u>		<u>830.072</u>

1.5.7 Overige vorderingen	<u>31-12-2015</u>		<u>31-12-2014</u>	
	€	€	€	€
1.5.7.3 Vervangingsfonds	60.256		58.867	
Totaal personeel		<u>60.256</u>		<u>58.867</u>
1.5.7.10 Kasvoorschotten	-		1.500	
Totaal overig		<u>-</u>		<u>1.500</u>
Totaal overige vorderingen		<u>60.256</u>		<u>60.367</u>

1.5.8 Overlopende activa	<u>31-12-2015</u>		<u>31-12-2014</u>	
	€	€	€	€
1.5.8.1 Vooruitbetaalde posten	17.317		41.178	
Totaal vooruitbetaalde kosten		<u>17.317</u>		<u>41.178</u>
1.5.8.3 Nog te ontvangen posten	110.621		73.140	
1.5.8.5 Rente	133.678		144.212	
1.5.8.6 Dividendbelasting	1.688		1.165	
Totaal overige overlopende activa		<u>245.987</u>		<u>218.517</u>
Totaal overlopende activa		<u>263.304</u>		<u>259.695</u>

1.7 Liquide middelen

	<u>31-12-2015</u>		<u>31-12-2014</u>	
	€	€	€	€
1.7.1 Kasmiddelen	3.499		3.500	
1.7.2 Schoolbankrekeningen	309.844		311.094	
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	7.993.825		7.654.674	
Totaal liquide middelen		<u>8.307.168</u>		<u>7.969.268</u>

De liquide middelen staan voor € 3.901.697 ter vrije beschikking van de stichting.

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

2.1.1 Algemene reserves	Stand per 1-1-2015	Resultaat 2015	Overige mutaties	Stand per 31-12-2015
	€	€	€	€
2.1.1 Algemene reserve	7.839.739	258.776	-	8.098.515
Totaal algemene reserve	7.839.739	258.776	-	8.098.515

2.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per 1-1-2015	Resultaat 2015	Overige mutaties	Stand per 31-12-2015
	€	€	€	€
2.1.2.10 Reserve nulmeting	255.780	-50.882	-	204.898
Totaal bestemmingsreserves publiek	255.780	-50.882	-	204.898

2.1.3 Bestemmingsreserves (privaat)	Stand per 1-1-2015	Resultaat 2015	Overige mutaties	Stand per 31-12-2015
	€	€	€	€
2.1.3.1 Bestuursreserve privaat	2.412.147	-11.605	-	2.400.542
2.1.3.2 Reserve schoolbankrekeningen	310.192	-1.251	-	308.941
Totaal bestemmingsreserves privaat	2.722.339	-12.856	-	2.709.483

	Stand per 1-1-2015	Resultaat 2015	Overige mutaties	Stand per 31-12-2015
	€	€	€	€
Totaal eigen vermogen	10.817.858	195.038	-	11.012.896

Voor een specificatie per kostenplaats verwijzen wij u naar bijlage "Reserves en voorzieningen per kostenplaats".

2.2 Voorzieningen

2.2.1 Personeelsvoorzieningen	Stand per 1-1-2015	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31-12-2015	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.5 Voorziening Jubileum	232.818	71.153	19.501	-	-	284.470	35.218	249.252
2.2.1.3 Voorziening Duurzame inzetbaarheid*	-	10.083	-	-	-	10.083	-	10.083
Totaal personeelsvoorzieningen	232.818	81.236	19.501	-	-	294.553	35.218	259.335

* Voorziening duurzame inzetbaarheid: In 2015 is overleg geweest met de personeelsleden. Enkele medewerkers hebben te kennen gegeven te willen sparen voor ouderensverlof en hiervoor een plan ingediend. Voor deze medewerkers is de voorziening gevormd. Mogelijk zal deze in de toekomst nog uitgebreid worden wanneer meer medewerkers hieraan willen deelnemen.

2.2.3 Overige voorzieningen	Stand per 1-1-2015	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31-12-2015	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.3.1 Voorziening Onderhoud	1.310.523	266.466	139.640	-	-	1.437.349	538.009	899.340
Totaal overige voorzieningen	1.310.523	266.466	139.640	-	-	1.437.349	538.009	899.340

	Stand per 1-1-2015	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31-12-2015	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€
Totaal voorzieningen	1.543.341	347.702	159.141	-	-	1.731.902	573.227	1.158.675

Voor een specificatie per kostenplaats verwijzen wij u naar bijlage "Reserves en voorzieningen per kostenplaats".

2.3 Langlopende schulden

2.3.5.2	Vooruitontvangen investeringssubsidies	Stand	Ontvangen	Toegerekende	Stand	Looptijd	Looptijd
		per 1-1-2015	investerings subsidies	subsidies -/-	per 31-12-2015	> 1 jaar	> 5 jaar
		€	€	€	€	€	€
2.3.5.2.1	Vooruitontv. investeringssubs. OCW	12.499	-	2.395	10.104	7.767	2.964
2.3.5.2.2	Vooruitontv. investeringssubs. Gemeente	110.536	15.365	13.359	112.542	100.766	58.018
2.3.5.2.3	Vooruitontv. investeringssubs. Overige	155.556	-	24.370	131.186	106.817	40.251
Totaal vooruitontvangen investeringssubsidies		278.591	15.365	40.124	253.832	215.350	101.233

	Stand	Aangegane	Aflossingen	Stand	Looptijd	Looptijd
	per 1-1-2015	lening in 2015	in 2015	per 31-12-2015	> 1 jaar	> 5 jaar
	€	€	€	€	€	€
Totaal langlopende schulden	278.591	15.365	40.124	253.832	215.350	101.233

2.4 Kortlopende schulden

2.4.3	Crediteuren	31-12-2015		31-12-2014	
		€	€	€	€
2.4.3	Crediteuren	144.098		153.066	
Totaal Crediteuren			144.098		153.066

2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	31-12-2015		31-12-2014	
		€	€	€	€
2.4.7.1	Loonheffing	635.208		547.247	
2.4.7.2	Omzetbelasting	1.106		840	
2.4.7.3	Premies sociale verzekeringen	88.516		88.906	
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen			724.830		636.993

2.4.8	Schulden terzake pensioenen	31-12-2015		31-12-2014	
		€	€	€	€
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	159.640		189.057	
Totaal schulden terzake van pensioenen			159.640		189.057

2.4.9	Overige kortlopende schulden	31-12-2015		31-12-2014	
		€	€	€	€
1.5.6.2	OZB en heffingen	-		-9.445	
1.5.6.3	Additionele aanvragen gemeente	7.456		21.705	
1.5.6.4	Overige	179		179	
Totaal Gemeente			7.635		12.439
2.4.9.4	Netto salarissen	2.942		5.018	
Totaal Overige			2.942		5.018
Totaal overige kortlopende schulden			10.577		17.457

2.4.10 Overlopende passiva	31-12-2015		31-12-2014	
	€	€	€	€
2.4.10.2 Vooruitontvangen subsidies OCW niet-geoormerkt		35.385		5.737
2.4.10.3 Vakantiegeld en -dagen		482.247		480.167
2.4.10.6 Personeel inzake spaarverlof		25.633		28.007
2.4.10.9 Vooruitontvangen subsidies Gemeente		29.116		22.906
2.4.10.10 Vooruitontvangen subsidies Overige		50.376		79.132
2.4.10.11 Overige overlopende passiva		54.247		107.961
Totaal overlopende passiva		677.004		723.910

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten.

De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico. Het beleid van het bestuur om deze risico's te beperken, luidt als volgt:

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. In de begrotingen wordt rekening gehouden met beperkte beschikbaarheid van liquide middelen waaronder bijvoorbeeld deposito's.

Kredietrisico

Het bestuur bewaakt voortdurend haar vorderingen. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico voor het bestuur minimaal.

Kasstroomrisico

Het bestuur loopt geen kasstroomrisico.

Renterisico

Het bestuur loopt geen renterisico.

VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2015	Prestatie afgerond Ja / Nee
	Kenmerk	Datum			
			€	€	
Lerarenbeurs studieverlof	643948-1	21-07-2014	2.541	2.541	nee
Lerarenbeurs studieverlof	644516-1	21-07-2014	3.794	3.794	ja
Lerarenbeurs studieverlof	706833-1	17-09-2015	18.217	18.217	nee
Lerarenbeurs studieverlof	707987-1	17-09-2015	7.792	7.792	nee
Lerarenbeurs studieverlof	708953-1	17-09-2015	7.116	7.116	nee
Lerarenbeurs studieverlof	723252-1	16-12-2015	5.230	5.230	nee
	Totaal		44.690	44.690	

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1	Rijksbijdragen	2015		Begroot 2015		2014	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	16.173.945		15.537.317		15.285.141	
	Totaal Rijksbijdrage OCW		16.173.945		15.537.317		15.285.141
3.1.2.1.3	Niet-geoordeelde subsidies OCW	475.158		326.670		853.305	
3.1.2.1.7	Toerekening investeringssubsidies OCW	2.395		1.632		3.139	
	Totaal overige subsidies OCW		477.553		328.302		856.444
3.1.3.2	Doorbetalen rijksbijdrage SWV (-/-)	405.111		-		174.619	
	AF: Totaal Inkomensoverdrachten (-/-)		405.111		-		174.619
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		793.040		666.703		413.351
	Totaal Rijksbijdragen		17.039.427		16.532.322		16.380.317

3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	2015		Begroot 2015		2014	
		€	€	€	€	€	€
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies		377.651		204.578		237.852
	Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies		377.651		204.578		237.852

3.5	Overige baten	2015		Begroot 2015		2014	
		€	€	€	€	€	€
3.5.1	Verhuur	57.590		40.019		40.419	
3.5.6.2	Overige*	826.022		286.577		1.693.530	
	Totaal overige baten		883.612		326.596		1.733.949
	Totaal baten		18.300.690		17.063.496		18.352.118

* Specificatie Overige:

	Overige subsidies	79.339		47.304		72.084	
	Verg. loonkosten SWV t/m juli 2014	-		-		442.264	
	Verg. LGF via derden zie ook 3.1.4	-		-		29.095	
	Overige personeelsgebondenopbrengsten	318.874		191.995		330.332	
	Vergoeding zorgplan MI	-		-		10.093	
	Inkomsten derdengelden*	531.511		-		904.890	
	Interne crediteuren	-145.117		-		-122.279	
	Overige	41.415		47.278		27.051	
3.5.6.2	Totaal overige	826.022		286.577		1.693.530	

* Toelichting inkomsten derdengelden:

In 2014 is onder de inkomsten derdengelden een incidentele bate opgenomen van € 310.192 inzake de vrijval van de schuld rekeningen courant. Het betreft met name vooruitontvangen gelden van derden, waarvan de daadwerkelijke besteding in het volgende jaar/de volgende jaren ligt. Voor de omvang van deze vrijval is in 2014 een bestemmingsreserve opgenomen.

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2015		Begroot 2015		2014	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	11.338.102		14.606.055		11.168.340	
4.1.1.2	Sociale lasten	2.400.569		-		2.483.112	
4.1.1.3	Pensioenpremies	1.384.613		-		1.604.155	
	Totaal lonen en salarissen		15.123.284		14.606.055		15.255.607
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	81.236		-		36.149	
4.1.2.3	Overig*	743.559		591.210		520.479	
	Totaal overige personele lasten		824.795		591.210		556.628
4.1.3	Af: Uitkeringen (-/-)		711.457		121.558		740.037
	Totaal personele lasten		15.236.622		15.075.707		15.072.198
* Specificatie Overige:							
	Kosten BGZ en arbo		112.500		98.296		88.658
	Nascholing		258.426		221.085		176.309
	Kosten uitbesteding derden		189.346		168.285		148.250
	Schoolbegeleiding		45.453		52.000		36.302
	Overige personele kosten		137.812		51.544		70.960
4.1.2.3	Totaal overige		743.537		591.210		520.479

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2015 waren gemiddeld 228 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2014: 230).

4.2	Afschrijvingen	2015		Begroot 2015		2014	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen en terreinen	50.053		57.048		54.079	
4.2.2.2	Inventaris en apparatuur	304.058		316.431		305.536	
4.2.2.3	Leermiddelen en Overige materiële vaste activa	107.689		109.106		102.494	
	Totaal afschrijvingen		461.800		482.585		462.109
4.3	Huisvestingslasten	2015		Begroot 2015		2014	
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	249.070		176.450		193.919	
4.3.3	Klein onderhoud en exploitatie	59.384		63.898		74.489	
4.3.4	Energie en water	224.244		204.500		217.239	
4.3.5	Schoonmaakkosten	266.855		264.630		260.733	
4.3.6	Heffingen	29.048		31.050		26.135	
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	266.466		173.161		150.417	
4.3.8.1	Tuinonderhoud	9.226		6.800		6.320	
4.3.8.2	Bewaking/beveiliging	16.531		12.500		16.023	
4.3.8.3	Overige huisvestingslasten	-		6.000		9.257	
	Totaal huisvestingslasten		1.120.824		938.989		954.532

4.4	Overige lasten	2015		Begroot 2015		2014	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheer	180.729		182.436		191.671	
4.4.1.1	Uitgaven derdengelden	532.762		-		594.698	
4.4.1.1	Interne crediteuren	-145.117		-		-122.279	
4.4.1.2	Reis- en verblijfkosten	3.672		4.200		4.395	
4.4.1.3	Telefoon- en portokosten	33.427		34.875		41.865	
4.4.1.4	Kantoorartikelen	6.556		7.000		9.045	
	Totaal administratie- en beheerslasten		612.029		228.511		719.395
4.4.2.1	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	546.775		530.128		518.593	
4.4.2.2	Bibliotheek/mediatheek	2.565		4.250		2.575	
	Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen		549.340		534.378		521.168
4.4.4.1	Wervingskosten	37.587		3.950		10.204	
4.4.4.2	Representatiekosten	7.674		5.350		7.721	
4.4.4.3	Huishoudelijke kosten	305		250		301	
4.4.4.5	Buitenschoolse cq bijzondere activiteiten	39.815		40.350		36.513	
4.4.4.7	Contributies	34.515		33.500		33.154	
4.4.4.8	Abonnementen	20.085		18.175		21.451	
4.4.4.9	Medezeggenschapsraad	9.463		26.724		5.200	
4.4.4.10	Verzekeringen	9.198		11.420		9.855	
4.4.4.11	Overige*	62.262		57.400		82.574	
4.4.4.12	Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids	41.113		91.500		154.623	
4.4.4.13	Toetsen en testen	17.859		18.250		21.948	
4.4.4.14	Culturele vorming	16.485		27.850		20.553	
	Totaal overige		296.361		334.719		404.097
	Totaal overige lasten		1.457.730		1.097.608		1.644.660

* Specificatie Overige:

Leerlingenvervoer	11.188	9.500	4.529
Schoolzwemmen	9.285	10.000	19.429
Kantinekosten	24.580	24.400	25.592
Ambulante begeleiding	260	1.500	2.458
Kosten public relation	2.658	5.650	5.334
Boekverlies vaste activa	-	-	17.335
Overige algemene kosten	14.291	6.350	7.897
4.4.4.11 Totaal overige	<u>62.262</u>	<u>57.400</u>	<u>82.574</u>

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria (reeds onderdeel van 4.4.1.1) ten laste van het resultaat gebracht:

4.4.1.1.a	Controle van de jaarrekening	2015		Begroot 2015		2014	
		€	€	€	€	€	€
		10.275		15.000		23.178	
			<u>10.275</u>		<u>15.000</u>		<u>23.178</u>

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Totaal Lasten	<u><u>18.276.976</u></u>	<u><u>17.594.889</u></u>	<u><u>18.133.499</u></u>
Saldo baten en lasten *	<u><u>23.714</u></u>	<u><u>-531.393</u></u>	<u><u>218.619</u></u>

5	Financiële baten en lasten	2015		Begroot 2015		2014	
		€	€	€	€	€	€
5.1	Rentebaten	166.729		300.000		200.216	
5.4	Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	7.246		-10.000		75.664	
5.5	Rentelasten	-2.651		-2.750		-2.383	
	Totaal financiële baten en lasten		<u>171.324</u>		<u>287.250</u>		<u>273.497</u>
	Nettoresultaat *		<u>195.038</u>		<u>-244.143</u>		<u>492.116</u>

*(-/-) is negatief

A.1.6 Segmentatie STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	PO		VO		Totaal	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	14.881.360	14.388.664	2.158.067	1.991.653	17.039.427	16.380.317
3.2 Overige overheids-bijdragen en -subsidies	343.944	233.542	33.707	4.310	377.651	237.852
3.5 Overige baten	684.588	1.519.971	199.024	213.978	883.612	1.733.949
Totaal baten	15.909.892	16.142.177	2.390.798	2.209.941	18.300.690	18.352.118
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	13.326.365	13.373.202	1.910.257	1.698.996	15.236.622	15.072.198
4.2 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	397.650	394.336	64.150	67.773	461.800	462.109
4.3 Huisvestingslasten	972.967	844.410	147.857	110.122	1.120.824	954.532
4.4 Overige lasten	1.165.317	1.376.214	292.413	268.446	1.457.730	1.644.660
Totaal lasten	15.862.299	15.988.162	2.414.677	2.145.337	18.276.976	18.133.499
Saldo baten en lasten *	47.593	154.015	-23.879	64.604	23.714	218.619
5 Financiële baten en lasten	171.324	273.497	-	-	171.324	273.497
Resultaat *	218.917	427.512	-23.879	64.604	195.038	492.116

* (-/- is negatief)

VERBONDEN PARTIJEN

Naam	Juridische vorm 2015	Statutaire zetel	Code activi- teiten	Eigen	Resultaat	Verklaring	Deelname %	Conso- lidatie
				vermogen 31-12-2015	jaar 2015	art. 2:403 BW ja/nee		ja/nee
				€	€			
Stichting KOPSZ	Stichting	Leerdam	4	nrb	nrb	nee		nee
SWV De Driegang	Stichting	Gorinchem	4	nrb	nrb	nee		nee
SWV VO Passend Onderwijs Gorinchem	Stichting	Gorinchem	4	nrb	nrb	nee		nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Leidinggevend topfunctionaris

Dienstbetrekking in verslagjaar 2015							Bezoldiging						
Echte of fictieve dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussen-voegsel	Achternaam	Functie(s)	Aanvang functie in verslagjaar	Afloop functie in verslagjaar	Taak-omvang (fte)	Beloning	Belastbare onkosten-vergoeding	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herkend WNT maximum
									€	€	€	€	€
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	G.H.		Ordelman	College van Bestuur	01-01	31-12	1,00	106.139	0	13.781	119.920	165.446

Dienstbetrekking in verslagjaar 2014							Bezoldiging						
Echte of fictieve dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussen-voegsel	Achternaam	Functie(s)	Aanvang functie in verslagjaar	Afloop functie in verslagjaar	Taak-omvang (fte)	Beloning	Belastbare onkosten-vergoeding	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herkend WNT maximum
									€	€	€	€	€
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	G.H.		Ordelman	College van Bestuur	01-01	31-12	1,00	110.721	0	16.791	127.512	165.446

Toeziethoudend topfunctionaris

Dienstbetrekking in verslagjaar 2015							Bezoldiging						
Echte of fictieve dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussen-voegsel	Achternaam	Functiecategorie	Aanvang functie in verslagjaar	Afloop functie in verslagjaar		Beloning	Belastbare onkosten-vergoeding	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herkend WNT maximum
									€	€	€	€	€
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	H.J.		Beumer	Lid	01-01	01-11		2.604	0	0	2.604	13.818
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	S.T.	de	Boer	Lid	01-01	31-12		2.083	0	0	2.083	16.545
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	M.	den	Hartog	Voorzitter	01-01	31-12		6.250	0	0	6.250	24.817
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	A.T.	den	Besten	Lid	01-01	31-12		3.125	0	0	3.125	16.545
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	R.		Brandwijk	Lid	01-01	31-12		4.688	0	0	4.688	16.545
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	C.H.		Achterberg	Lid	01-10	31-12		781	0	0	781	4.136
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	W.	van	Doornik	Lid	01-12	31-12		284	0	0	284	1.364

Dienstbetrekking in verslagjaar 2014							Bezoldiging						
Echte of fictieve dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussen-voegsel	Achternaam	Functiecategorie	Aanvang functie in verslagjaar	Afloop functie in verslagjaar		Beloning	Belastbare onkosten-vergoeding	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herkend WNT maximum
									€	€	€	€	€
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	H.J.		Beumer	Lid	01-01	31-12		1.500	0	0	1.500	16.545
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	S.T.	de	Boer	Lid	01-01	31-12		1.500	0	0	1.500	16.545
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	M.	den	Hartog	Voorzitter	01-01	31-12		2.625	0	0	2.625	24.817
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	A.T.	den	Besten	Lid	01-01	31-12		1.500	0	0	1.500	16.545
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	A.T.		Bruggeman	Lid	01-01	31-03		750	0	0	750	4.136
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	J.B.		Val	Lid	01-01	31-07		1.134	0	0	1.134	9.651

Gewezen Topfunctionaris

Niet van toepassing, geen gewezen topfunctionarissen met een echte of fictieve dienstbetrekking.

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, geen niet-topfunctionarissen boven de norm

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Leverancier	Periode van t/m		Looptijd in maanden	Bedrag per maand	Bedrag per tijdvak			Lasten 2015
					< 1 jaar	>= 1 en < 5 jaar	>= 5 jaar	
				€	€	€	€	€
Vrolijk Vastgoed B.V.	1-6-2014	31-5-2019	60	2.000	25.000	116.000	-	23.165

Leerdam,

LOGOS, Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs

Bestuur,

LOGOS, Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs
Statutaire adres   Meent 24, 4141 AC Leerdam
Statutaire vestigingsplaats   Leerdam

OVERIGE GEGEVENS

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Statutaire regeling inzake bestemming resultaat

Er is statutair niets geregeld inzake de bestemming van het resultaat.

(Voorstel) Bestemming van het resultaat

		Resultaat 2015		
		€	€	€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)			258.776
2.1.2	<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>			
2.1.2.10	Reserve nulmeting	-50.882		
2.1.2	Totaal bestemmingsreserves publiek	-50.882	-50.882	
2.1.3	<u>Bestemmingsreserves (privaat)</u>			
2.1.3.1	Bestuursreserve privaat	-11.605		
2.1.3.2	Reserve schoolbankrekeningen	-1.251		
	Totaal bestemmingsreserves privaat	-12.856	-12.856	
	<u>Totaal bestemmingsreserves</u>			-63.738
	Totaal resultaat			195.038

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

CONTROLEVERKLARING

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat twee pagina's)

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat twee pagina's)

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: LOGOS, Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs

Adres: Meent 24, 4141 AC Leerdam

Telefoon: 0345-637980

E-mailadres: info@stichting-logos.nl

Internetsite: www.stichting-logos.nl

Bestuursnummer: 41396

Contactpersoon: De heer G.H. Ordelman

Telefoon: 0345-637980

E-mailadres: info@stichting-logos.nl

BRIN-nummers:

12ZT	CBS De Tamboerijn
13KS	CBS Samen Onderweg
23CC	CBS De Regenboog
10QY	CBS Koningin Wilhelmina
11FL	CBS Klim Op
11RJ	CBS Juliana
00UY	SBO Beatrix - De Burcht
26MP	PRO De Noordhoek
26MR	ZML De Cirkel
04OC	CBS De Open Poort
04TX	CBS De Hoeksteen
06FB	CBS De Wegwijzer
06NY	CBS Het Kompas
07KC	School met de Bijbel
AJ54	Bestuurskantoor

BIJLAGEN

OCW-BIJLAGE

1.5.2 Ministerie van OCW

	Bekostigings jaar	Beschikking (nummer en datum)	Bedrag beschikking	Toegerekend t/m jaar 2015	Ontvangen t/m jaar 2015	Te vorderen 31-12-2015
			€	€	€	€
Overlopende post lumpsum						
Personeel	2015-2016	diversen	10.685.767	4.452.403	3.692.301	760.102
Personeel & Arbeidsbeleid	2015-2016	diversen	202.405	84.335	57.084	27.251
Prestatiebox	2015-2016	diversen	1.429.011	595.421	591.842	3.579
Impulsgebieden	2015-2016	diversen	83.425	34.760	28.826	5.934
Totaal OCW			12.400.608	5.166.920	4.370.053	796.867

RESERVES EN VOORZIENINGEN PER KOSTENPLAATS

2.1 Reserves

2.1.1	Algemene reserve (publiek)	Stand 01-01-2015 €	Mutaties 2015		Stand 31-12-2015 €
			Resultaat	Overige mutaties	
			€	€	
01	De Tamboerijn	230.065	29.794	-	259.859
02	Samen Onderweg	528.314	51.261	-	579.575
03	De Regenboog	901.661	54.460	-	956.121
04	Koningin Wilhelmina	192.407	33.340	-	225.747
05	Klim Op	323.902	43.470	-	367.372
06	Juliana	419.897	43.695	-	463.592
07	Beatrix - De Burcht	1.098.134	-37.254	-	1.060.880
08	De Noordhoek	839.464	-22.928	-	816.536
09	De Cirkel	815.204	74.941	-	890.145
10	De Open Poort	157.314	26.786	-	184.100
11	De Hoeksteen	124.479	27.670	-	152.149
12	De Wegwijzer	87.439	-4.666	-	82.773
13	Het Kompas	198.543	21.396	-	219.939
14	School met de Bijbel	347.126	81.484	-	428.610
15	Citadel	-	-12.864	12.864	-
98	Bestuursbureau	75.202	-83.327	-56.346	-64.471
98	Tienercollege	-	-43.482	43.482	-
99	Bestuur	48.197	-	-	48.197
Totaal Algemene reserve		6.387.348	283.776	-	6.671.124

2.1.1	Algemene reserve (publiek) Gemeente	Stand 01-01-2015 €	Mutaties 2015		Stand 31-12-2015 €
			Resultaat	Overige mutaties	
			€	€	
01	De Tamboerijn	100.000	-	-	100.000
02	Samen Onderweg	200.000	-	-	200.000
03	De Regenboog	275.000	-	-	275.000
04	Koningin Wilhelmina	20.000	-	-	20.000
05	Klim Op	20.000	-	-	20.000
06	Juliana	20.000	-	-	20.000
07	Beatrix - De Burcht	200.000	-25.000	-	175.000
08	De Noordhoek	50.000	-	-	50.000
09	De Cirkel	50.000	-	-	50.000
98	Bestuursbureau	517.391	-	-	517.391
Totaal Algemene reserve (publiek) Gemeente		1.452.391	-25.000	-	1.427.391

Totaal Algemene reserve		7.839.739	258.776	-	8.098.515
--------------------------------	--	------------------	----------------	----------	------------------

Bestemmingsreserves

2.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)

2.1.2.10	Reserve nulmeting	Stand 01-01-2015 €	Mutaties 2015		Stand 31-12-2015 €
			Resultaat	Overige mutaties	
			€	€	
01	De Tamboerijn	10.420	-1.447	-	8.973
02	Samen Onderweg	7.408	-1.127	-	6.281
03	De Regenboog	61.475	-14.472	-	47.003
04	Koningin Wilhelmina	10.575	-3.974	-	6.601
05	Klim Op	53.938	-6.322	-	47.616
06	Juliana	27.440	-4.505	-	22.935
07	Beatrix - De Burcht	43.185	-11.640	-	31.545
08	De Noordhoek	14.850	-2.475	-	12.375
09	De Cirkel	26.489	-4.920	-	21.569
Totaal Reserve nulmeting		255.780	-50.882	-	204.898

2.1.3 Bestemmingsreserves (privaat)

2.1.3.1	Bestuursreserve privaat	Stand 01-01-2015 €	Mutaties 2015		Stand 31-12-2015 €
			Resultaat	Overige mutaties	
			€	€	
98	Bestuursbureau	2.412.147	-11.605	-	2.400.542
Totaal Bestuursreserve (privaat)		2.412.147	-11.605	-	2.400.542

2.1.3.2 Reserve schoolbankrekeningen

2.1.3.2	Reserve schoolbankrekeningen	Stand 01-01-2015 €	Mutaties 2015		Stand 31-12-2015 €
			Resultaat	Overige mutaties	
			€	€	
01	De Tamboerijn	30.309	3.074	-	33.383
02	Samen Onderweg	42.713	2.978	-	45.691
03	De Regenboog	37.078	-2.752	-	34.326
04	Koningin Wilhelmina	17.222	-5.476	-	11.746
05	Klim Op	6.214	3.469	-	9.683
06	Juliana	19.259	-205	-	19.054
07	Beatrix - De Burcht	10.232	-6.739	-	3.493
08	De Noordhoek	42.507	1.524	-	44.031
09	De Cirkel	13.533	203	-	13.736
10	De Open Poort	19.875	-5.213	-	14.662
11	De Hoeksteen	11.717	-6.669	-	5.048
12	De Wegwijzer	9.445	119	-	9.564
13	Het Kompas	19.387	5.815	-	25.202
14	School met de Bijbel	30.701	8.621	-	39.322
Totaal Reserve schoolbankrekeningen		310.192	-1.251	-	308.941

2.2 Voorzieningen

2.2.1 Personeelsvoorzieningen

2.2.1.3	Voorziening Duurzame inzetbaarheid	Stand 01-01-2015 €	Mutaties 2015			Stand 31-12-2015 €
			Dotatie	Onttrekking	Vrijval	
			€	€	€	
05	Klim Op	-	1.403	-	-	1.403
09	De Cirkel	-	6.911	-	-	6.911
10	De Open Poort	-	1.769	-	-	1.769
Totaal Voorziening Duurzame inzetbaarheid		-	10.083	-	-	10.083

2.2.1.5	Voorziening Jubileum	Stand 01-01-2015 €	Mutaties 2015			Stand 31-12-2015 €
			Dotatie	Onttrekking	Vrijval	
			€	€	€	
98	Bestuursbureau	232.818	71.153	19.501	-	284.470
Totaal Voorziening Jubileum		232.818	71.153	19.501	-	284.470

2.2.3 Overige voorzieningen

2.2.3.1.1	Voorziening Gebouwen	Stand 01-01-2015 €	Mutaties 2015			Stand 31-12-2015 €
			Dotatie	Onttrekking	Vrijval	
			€	€	€	
01	De Tamboerijn	95.515	14.355	-	-	109.870
02	Samen Onderweg	45.797	26.125	2.064	-	69.858
03	De Regenboog	163.236	21.000	12.037	-	172.199
04	Koningin Wilhelmina	143.796	67.805	-	-	211.601
05	Klim Op	88.870	36.960	16.930	-	108.900
06	Juliana	112.251	1.500	5.799	-	107.952
07	Beatrix - De Burcht	239.105	12.500	6.356	-	245.249
08	De Noordhoek	61.063	15.000	39.302	-	36.761
09	De Cirkel	-8.280	-	-	-	-8.280
10	De Open Poort	87.805	17.691	-	-	105.496
11	De Hoeksteen	86.378	10.000	46.296	-	50.082
12	De Wegwijzer	78.534	11.000	10.856	-	78.678
13	Het Kompas	52.708	13.740	-	-	66.448
14	School met de Bijbel	63.745	18.790	-	-	82.535
Totaal Voorziening Gebouwen		1.310.523	266.466	139.640	-	1.437.349